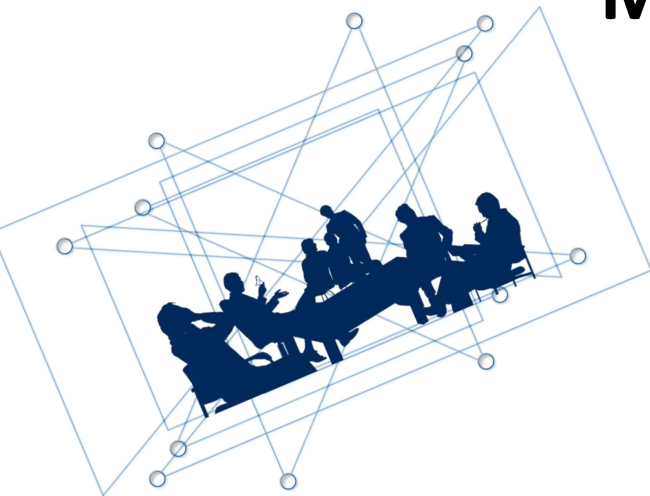

**Verslag / samenvatting van de sessies van het
Ontzorgingsprogramma Verduurzaming
Maatschappelijk Vastgoed Drenthe**

**tijdens de
(Samen)werkdag in Westerbork**

26 september 2024

renthe

Programma VMV:

- Toelichting aanbod dorpshuizen (via/in samenwerking met gemeenten)
- Bijeenkomst 24 sept jl. voor jullie gemeente-collega's Erfgoed/Monumentenzorg → VMV (Ugo) was aanwezig voor toelichting VMV

RVO/BZK:

- 3e tranche DUMAVA (er zit nog ca € 100 miljoen in de pot!) - deadline 31 oktober!
- Wij zijn bezig met de Spuk 2b-aanvraag (= extra budget voor programma VMV én verlenging tot mei 2027)

Ruimte-OK (zie nieuwsbrief in bijlage):

- Bijpraatmoment voor gemeenten (10 okt, 21 nov, 19 dec)
- Regiobijeenkomsten Innovatieprogramma Onderwijshuisvesting (3 december, Assen)

IVVD – Gemeentelijke Vastgoeddag (17 oktober)

Schoolbesturen update (per gemeente)

Gemeente	Schoolbesturen – afgerond	Schoolbesturen – contact / project
Aa & Hunze	PrimAH	
Assen	Van Gogh	Plateau Assen (contact)
Borger-Odoorn	OPO-Borger-Odoorn	
Coevorden	FIERS, Nieuwe Veste	
De Wolden	De Wegwijzer, Wolderwijs	
Emmen	Hondsrug	Viviani (project)
Hoogeveen	Roelof van Echten, Mozaïek (Hollandscheveld)	
Meppel	Tref, Stad&Esch, Promes	
Midden-Drenthe		Kits Primair (project)
Noordenveld		OPON (contact)
Tynaarlo	Baasis	
Westerveld	Talent Westerveld	

RuimteOK

kenniscentrum

Frans Rutjes

Expert bij Ruimte-OK

Scholen op Koers naar 2030

10.00 – 11.30 uur

Aanwezig:

(Medewerkers onderwijshuisvesting van) 6 gemeenten (De Wolden, Hoogeveen, Westerveld, Noordenveld, Midden-Drenthe, Coevorden)

Frans Rutjes is aanwezig als expert van het landelijk kenniscentrum Ruimte-OK voor onderwijshuisvesting en kinderopvang. Frans geeft eerst een overzicht van de ondersteuningsprogramma's die de Rijksoverheid biedt bij de verduurzaming van (onderwijs)vastgoed. Vanuit Scholen op Koers naar 2030 kunnen zij ingeschakeld worden om een startbijeenkomst te organiseren, en kennis en expertise op locatie te delen (zoals nu). Vanuit het Programma Onderwijshuisvesting leveren ze ondersteuning bij de efficiënte en goede besteding van het beschikbare geld, en bijvoorbeeld bij het uitvoeren van modelcontracten. In de komende jaren gaat het team van 5 naar ca. 50 ondersteuners. Ze willen kennis brengen én halen, een 'community of practice' organiseren. Hij vertelt ons ook over 'Basis in beeld' een te ontwikkelen database van alle schoolgebouwen. Vraag vanuit de zaal is wel wie dit up-to-date houdt en wat de toegevoegde waarde is. Het kost veel tijd om bij te houden, en levert weer extra werk op. Het moet wel écht voordeel bieden en tijdwinst opleveren, wil men hier enthousiast van worden.

Hierna bespreken we een aantal casussen/vraagstukken van aanwezigen:

Specifiek vraagstuk bij onderwijsinvesting is voorfinanciering werkzaamheden vernieuwbouw/renovatie (vooruit op jaartal welke is opgenomen in het IHP qua middelen vervanging/nieuwbouw). Doen andere gemeenten dit en zo ja, hoe dan? Dus keuze is geen nieuwbouw maar renovatie in de toekomst omdat het schoolgebouw er potentie voor heeft. En daarop vooruitlopend de planmatige werkzaamheden alvast verhogen met een verduurzamingslag (voorfinanciering door de gemeente). Dus de meer investeringen om gekozen minimum van BENG niveau te halen al voordat het jaar waarop de investering voor (ver)nieuwbouw gepland staat. Bijvoorbeeld uit onderhoudsmiddelen is de dakbedekking vervangen ingepland, maar de kozijnen bovendaks beperken het verhogen van het dakpakket met voldoende isolatie om aan de bouwstandaard te voldoen. Dan zou het vervangen van de kozijnen als extra gezien kunnen worden. Gezocht wordt naar een eenvoudige onderbouwing zonder alles steeds te moeten beoordelen of dit regulier onderhoud is of dat het maatregelen zijn voor een B(ijna)E(nergie)N(eutraal)G(ebouw).

Hierover hebben we uitgebreid gesproken. Conclusie: IHP anders invullen mag, voorfinanciering mag, en je moet keuzes maken in prioritering. Maar, is het verstandig om al investeringen te doen als je later een (grotere) renovatie gaat doen (en er misschien toch andere keuzes gemaakt worden)? Mogelijk is er ook ruimte voor een grotere voorfinanciering om toch de hele renovatie in een keer te doen, waarbij onderhoudsgelden (van de besturen) en bijv. DUMAVA meegenomen worden in de business case.

Ook hebben we gesproken over IKC-vorming (o.a. Noordenveld en Midden-Drenthe) en of het mogelijk is om mee te financieren in het deel kinderopvang. Conclusie: voorfinanciering mag en kan, maar kijk naar goede afspraken m.b.t. kostendekkende huur. En denk aan het meenemen van kosten van een (extern) beheerder die (onderhouds)zaken regelt, zodat dit niet op conto komt van een van de besturen of de gemeente, zonder dat dit vooraf is bepaald.

Voorstel om eens per maand (tijdens de samenwerkdag) een vervolg te geven aan dit netwerk, wordt gezien als redelijk vaak, want 'er moet wel iets concreets' te bespreken zijn en het moet toegevoegde waarde hebben. Ontmoeting en kennisdeling worden wel gewaardeerd.

Tenslotte spreken we af dat we vragen en agendapunten met elkaar en met Frans delen. Deze vraagstukken kunnen dan worden uitgewerkt met ondersteuning van (andere) experts van Ruimte-OK. De oplossingen worden in de 'kenniskring onderwijshuisvesting Drenthe' gedeeld.

Op 15 oktober is er blijkbaar ook een ambtelijk overleg onderwijshuisvesting gepland vanuit de VDG. Het is nog onduidelijk wat daar op de agenda staat. Het zou wellicht mogelijk zijn om deze overlegstructuur samen te voegen met onze kenniskring (op de samenwerkdagen). Judith neemt contact op met de VDG om dit te bespreken. Deelnemers aan die bijeenkomst zullen daar ook melden dat er al een kenniskring Onderwijshuisvesting (via VMV/Samenwerkdagen) bestaat.

Ultraware

Your custom software specialist

*AI in gebouwbeheer
door Serge de Mul*

13.00 – 14.30 uur

Serge vertelt gepassioneerd over zijn bedrijf en de stappen die hij heeft gezet om zijn gebouw te verduurzamen. Hij nodigt iedereen uit om een keer langs te komen op het bedrijf om door te praten en zelf te ervaren/zien hoe het pand functioneert.

"Ultraware, mijn softwarebedrijf uit Assen, is sinds 2000 gespecialiseerd in maatwerkoplossingen. Tijdens de verduurzaming van het eigen pand uit 1998 (aangekocht in 2014) liep hij tegen verschillende uitdagingen aan. Samen met partner Sinewave besloot hij daarom zelf een systeem te ontwikkelen dat comfort en energie-efficiëntie combineert. Met behulp van slimme elektronica en zelflerende (AI) software werd een indrukwekkend resultaat behaald: 75% energiebesparing en een Energielabel A+++++. Deze innovatie leidde tot de oprichting van de startup Comforest (een 'impact BV'), die inmiddels al 10 panden op het platform heeft aangesloten."

"Wij hechten grote waarde aan het milieu en circulariteit. Met ons 'groenste pand van Assen', geven we het goede voorbeeld. Dat doen we, onder andere, door te investeren in CO2 sturende ventilatie. Ook is ons pand voorzien van hoogwaardige isolatie en hebben we de gasaansluiting inmiddels laten verwijderen. De elektriciteit wordt automatisch geregeld, net als het interne klimaat. De urinoirs zijn watervrij. De auto's rijden op waterstof of elektriciteit. En verder? Vloerbedekking van gerecyclede bedrijfsmaterialen, herbruikbare producten, fairtrade koffie... Wanneer we ergens een steentje kunnen bijdragen aan een mooier morgen dan doen we dat."

Tips voor VMV?

provincie Drenthe

- **Hebben jullie nog tips voor ons?**
- **Wat valt er op?**
- **Wat gaat goed, wat kan beter?**

- **Suggesties voor volgende keer (dinsdag 24 oktober)**
  - Inhoudelijke vraagstukken
  - Leuke locatie
  - Sprekers

- **We kijken uit naar jullie reacties!**

